

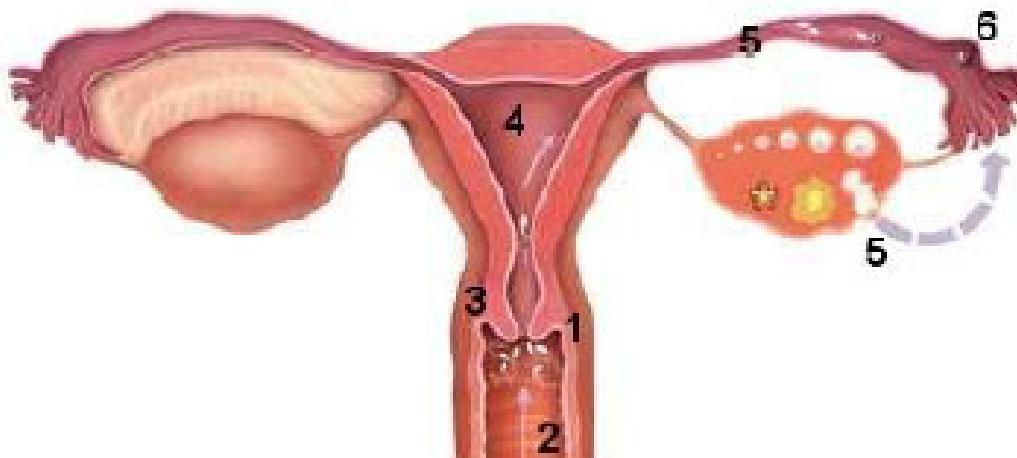
Intra Uteriene Inseminatie

Maatschap Gynaecologie
Algemeen Klinisch Laboratorium
IJsselland Ziekenhuis

Wat is intra-uteriene inseminatie?

Intra-uteriene inseminatie (IUI) is het inbrengen (insemineren) van zaadcellen direct in de baarmoeder (intra-uterien).

In de normale situatie komen na een zaadlozing in de vagina de zaadcellen in de buurt van de baarmoedermond. Via het slijm van de baarmoederhals gaan de zaadcellen via de baarmoederholte naar de eileiders. Daar kan een zaadcel een eikel bevruchten (*zie onderstaande figuur*).

Zaadcellen (1) komen via de vagina (2), de baarmoedermond (3) en de baarmoederholte (4) in de eileider (5-6) terecht.

Indicaties voor intra-uteriene inseminatie

- Verminderde kwaliteit of laag aantal zaadcellen;
- Een periode van uitblijven van een zwangerschap zonder duidelijke verklaring.

Bij IUI worden de beste zaadcellen geselecteerd en met een dun slangetje via de baarmoedermond rechtstreeks in de baarmoederholte gebracht. De zaadcellen zijn dan dicht bij de plaats van bevruchting. Een goede timing van de IUI is van belang omdat de kans op een zwangerschap het grootst is als IUI wordt uitgevoerd op de dag van de eisprong. Zo nodig wordt de IUI-behandeling gecombineerd met een hormoonbehandeling.

Hoe groot is de kans op een zwangerschap bij IUI?

IUI leidt gemiddeld bij 1 op de 10 behandelingen tot een zwangerschap. Meestal vinden er 4 tot 6 behandelingen plaats. Na zes behandelingen is de kans dat u zwanger bent geraakt ongeveer 30 procent. De meeste vrouwen zijn dus na zes behandelingen nog niet zwanger. De leeftijd is van belang voor de kans op een zwangerschap: hoe hoger de leeftijd, hoe lager de kans.

Methoden voor timing

Om de kans op bevruchting zo groot mogelijk te maken, moet de inseminatie plaatsvinden in de vruchtbare periode, dicht bij het moment van de eisprong (timing).

Om dit moment vast te stellen zijn er verschillende methoden, die soms in combinatie worden gebruikt:

1. Inwendige echoscopie:

Deze maakt het mogelijk om het aantal en de groei van de follikels (eiblaasjes) te beoordelen totdat de follikels groot genoeg zijn.

2. LH-(urine)testen ofwel ovulatietesten:

Ongeveer 24 tot 36 uur voor de eisprong maakt de hypofyse gedurende een korte periode luteïniserend hormoon (LH) aan. Dit hormoon komt ook terecht in de urine. Wanneer de test positief is, kan 24 tot 36 uur later de inseminatie plaatsvinden.

3. HCG/LH-injectie:

Als bij echoscopie eiblaasjes worden gezien die groter of gelijk zijn aan 18–20 mm, wordt een urinetest gedaan. Is deze LH-test negatief, dan kan de eisprong worden opgewekt met behulp van een injectie met Pregnyl®. Dit middel geeft een kunstmatige LH-piek, waarna na 36 uur de eisprong zal optreden.

Wanneer starten met LH-testen/ovulatietesten?

- Bij een cyclus van 28 dagen start u op de 10^e cyclusedag met dagelijks LH-testen vóór 9.00 uur 's ochtends in de tweede urine. De 1^e cyclusedag is de eerste dag dat de menstruatie doorzet.
- Heeft u een kortere of langere menstruatiecyclus, dan moet u op een andere dag starten. Uw arts overlegt dit met u.

Wanneer contact opnemen na negatieve ovulatietesten?

Als u 6 dagen geen positieve ovulatietest heeft gehad of als de uitslag onduidelijk is, bel dan de polikliniek gynaecologie voor overleg. Waarschijnlijk wordt die dag een echo gemaakt.

Sperma opvangen en inleveren

- Om de beste opbrengst aan sperma te krijgen, is het verstandig om gedurende 2 dagen vóór de IUI geen zaadlozing te hebben.
- Het zaad verkrijgt u op de dag van de IUI thuis door masturbatie; u vangt het zaad in een op de polikliniek gynaecologie verkregen potje op.
- **U levert het sperma binnen 1 uur na de zaadlozing op de afgesproken tijd in bij ons laboratorium** (volg routenr. 56).
- Het materiaal moet zo dicht mogelijk bij lichaamstemperatuur blijven. Dat kan door het te vervoeren in de binnenzak van uw jas of in uw broekzak.
- Het is wel zinvol om ook nog gemeenschap te hebben in de dagen na de IUI.

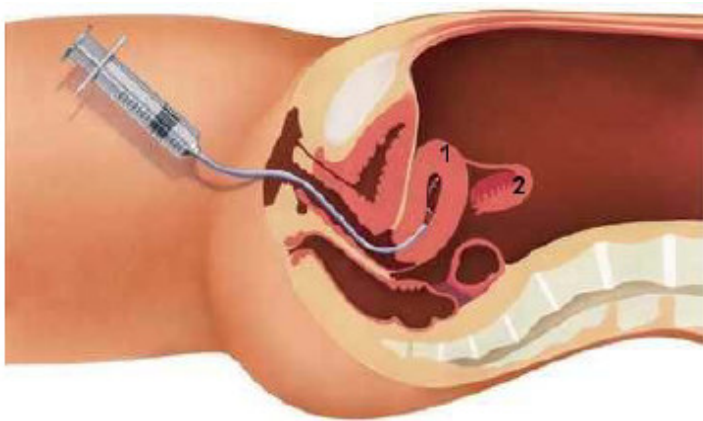
Opwerken van het sperma in het laboratorium

Sperma bestaat voor het grootste gedeelte uit vloeistof waarin de zaadcellen zitten. Voor de inseminatie zijn alleen de zaadcellen nodig; deze worden in het laboratorium gescheiden van de vloeistof. Dit heet het opwerken van het sperma, wat

ongeveer 90 minuten duurt. Hierbij vermindert het aantal zaadcellen, maar blijven de beste zaadcellen over. IUI is alleen zinvol als er na bewerking meer dan 1 miljoen beweeglijke zaadcellen zijn overgebleven.

Hoe verloopt de inseminatie?

Er wordt een speculum ('eendenbek') in de vagina gebracht om de baarmoedermond in beeld te brengen. Dan wordt een dun slangetje door de baarmoedermond in de baarmoederholte geschoven, waardoor het bewerkte sperma wordt ingebracht

1. *baarmoeder*
2. *eierstok en eileider*

Meestal heeft u hierbij geen pijn, al kan het heel soms een licht krampend gevoel in de onderbuik geven.

Na de behandeling blijft u 15 minuten liggen. Daarna kunt u weer naar huis.

Belangrijk om te weten: als het zaad eenmaal is opgewerkt, blijft de kwaliteit langere tijd goed. Als de inseminatie iets later dan afgesproken plaatsvindt, neemt de zwangerschapskans niet af.

Planning van de inseminatie (zie schema p. 6)

In het IJsselland Ziekenhuis kunt u 7 dagen per week terecht voor inseminatie.

- Bij een positieve ovulatie-/LH-test belt u vóór 12 uur 's middags de polikliniek gynaecologie (in het weekend belt u de arts-assistent), zodat de inseminatie voor de volgende dag kan worden gepland.

Als de Pregnyl®-injectie is toegediend om 22 uur 's avonds, wordt de IUI anderhalve dag later gepland.

- Maandag t/m vrijdag vindt de inseminatie op de polikliniek plaats, in het weekend op afdeling C3.
- Op feestdagen worden geen inseminaties verricht.

Na de inseminatie

- Als u thuis last krijgt van koorts of onverklaarbare buikpijn, neem dan contact op met de polikliniek gynaecologie (de contactgegevens staan achterin deze folder).
- Als u niet zwanger wordt, komt normaal gesproken 10 tot 14 dagen na de inseminatie de menstruatie op gang.
- Als de menstruatie uitblijft, kunt u 2 weken na de inseminatie een zwangerschapstest doen. Is de test positief, dan kunt u contact opnemen met de polikliniek om voor 3 weken later een echo-afspraak te plannen.
- Meestal krijgt u na 3 IUI-behandelingen een afspraak met uw behandelend gynaecoloog om de afgelopen behandelingen te evalueren.
- Als u na 6 behandelingen niet zwanger bent, is het aan te raden een afspraak te maken bij uw behandelend arts voor een verder gesprek.

Belangrijke telefoonnummers

Polikliniek gynaecologie	010 – 258 5920
Arts-assistent (weekend)	010 – 258 3121
Laboratorium (weekend)	010 – 258 5394

Wanneer belt u welk nummer?

Maandag t/m donderdag

U belt naar:	Polikliniek gynaecologie: 010 - 258 59 20
Sperma afgeven:	Volgende dag stipt om 08:30, 10:00 of 13:00 uur
Inbrengen sperma:	Volgende dag 10:00, 11:30 of 14:30 uur
	Waar: polikliniek gynaecologie

Vrijdag

U belt naar:	Polikliniek gynaecologie: 010 - 258 59 20
Sperma afgeven:	Zaterdag stipt om 08:30 of 10:00 uur
Inbrengen sperma:	Zaterdag 10:00 of 11:30 uur
	Waar: verpleegafdeling C3

Zaterdag vóór 12:00 uur

U belt naar:	Arts-assistent gynaecologie: tel. 010 - 258 3121
Sperma afgeven:	Zondag stipt om 08:30 of 10:00 uur
Inbrengen sperma:	Zondag 10:00 of 11:30 uur
	Waar: verpleegafdeling C3

Zondag vóór 12:00 uur

U belt naar:	<u>Let op: 2 nummers bellen!</u>
:	1) Arts-assistent gynaecologie: tel. 010-258 312
	2) Maandagochtend 08:30 uur belt u de polikliniek gynaecologie: tel. 010-258 59 20 of u komt dan langs om de afspraak te bevestigen.
Sperma afgeven:	Maandag stipt om 08:30, 10:00 of 13:00 uur
Inbrengen sperma:	Maandag 10:00, 11:30 of 14:30 uur
	Waar: polikliniek gynaecologie

Uw afspraak in het weekend afbellen

Wanneer u een afspraak voor IUI op de zaterdag of de zondag heeft en die afspraak kan niet doorgaan, dan verzoeken wij u de arts-assistent af te bellen.

Heeft u nog vragen?

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, bel dan de polikliniek gynaecologie: **010 - 258 59 20**.

Meer lezen?

Kijk voor aanbevolen websites op www.ysl.nl bij uw specialisme.

Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u van arts of verpleegkundige heeft ontvangen. Heeft u nog vragen over het onderzoek of uw behandeling, eventuele gevolgen en risico's, of over andere behandelmogelijkheden, stel ze dan gerust.